

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJOJ ŠKOLI

Član 1.

U Zakonu o srednjoj školi ("Službeni glasnik Republike Srbije" br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94 i 24/96), član 8. menja se i glasi:

"U školi su zabranjene aktivnosti kojima se ugrožavaju ili omalovažavaju grupe i pojedinci po osnovu rasne, nacionalne, jezičke, verske ili polne pripadnosti, odnosno političkog opredeljenja, kao i podsticanje takvih aktivnosti.

U školi je zabranjeno fizičko kažnjavanje i vređanje ličnosti učenika."

Član 2.

Član 10. menja se i glasi:

"Upravni nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega vrši Ministarstvo prosvete i sporta (u daljem tekstu: Ministarstvo prosvete), u skladu sa zakonom.

Ministarstvo prosvete vrši upravni nadzor:

- 1) nadzorom nad zakonitošću rada škole;
- 2) nadzorom nad zakonitošću akata škole, kad ona na osnovu zakona rešava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana.

Inspekcijски nadzor, kao povereni posao, obavlja opštinska, odnosno gradska uprava.

Stručno-pedagoški nadzor nad radom škole i doma učenika vrši Ministarstvo prosvete.

Ministarstvo prosvete vrši stručno-pedagoški nadzor:

- 1) praćenjem i kontrolom obavljanja obrazovno-vaspitnog, stručnog i vaspitnog rada škole, odnosno doma učenika;
- 2) instruktivnim i savetodavnim radom sa nastavnicima, stručnim saradnicima, vaspitačima i saradnicima u nastavi;

3) vrednovanjem kvaliteta rada škole, odnosno doma učenika i vrednovanjem kvaliteta rada nastavnika i saradnika.”

Član 3.

U članu 24. posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

”Nastavni plan i program verske nastave sporazumno donose ministar prosvete i sporta (u daljem tekstu: ministar prosvete) i ministar vera, na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica (Srpska pravoslavna crkva, Islamska zajednica, Katolička crkva, Slovačka evangelička crkva a.v., Jevrejska zajednica, Reformatska hrišćanska crkva i Evangelička hrišćanska crkva a.v.), u skladu sa zakonom.

Vlada Republike Srbije obrazuje komisiju za usaglašavanje predloga programa verske nastave tradicionalnih crkava i verskih zajednica, predloga udžbenika i drugih nastavnih sredstava, za davanje mišljenja ministru prosvete u postupku izbora prosvetnih savetnika za versku nastavu i za praćenje organizovanja i ostvarivanja programa verske nastave.”

Dosadašnji st. 2. do 4. postaju st. 4. do 6.

Član 4.

U članu 25. dodaje se stav 2. koji glasi:

”Udžbenike i druga nastavna sredstva za versku nastavu odobrava ministar prosvete na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica, u skladu sa zakonom.”

Član 5.

U članu 26. stav 1. posle reči :”obavezne”dodaje se zapeta i reč:”izborne”.

Član 6.

U članu 27. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. do 5. koji glase:

”Izborni predmeti su verska nastava i drugi predmet etičko-humanističkog sadržaja koji utvrdi ministar prosvete i ostvaruju se u skladu sa nastavnim planom i programom za odgovarajuću školu, bez obzira na broj učenika.

Učenik je obavezan da prilikom upisa u prvi i svaki naredni razred škole izabere jedan od predmeta iz stava 3. ovog člana.

Predmet koji je učenik izabrao obavezan je za učenika u toj školskoj godini.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 6. i 7.

Član 7.

U članu 30. stav 1. reči:” do 30 časova” zamenjuju se rečima:”do 31 čas”, reči:”do 32” zamenjuju se rečima: ”do 33”, a reči:” do 40 časova” zamenjuju se rečima:”do 41 čas”.

Član 8.

U članu 41. stav 1. reči: ”i avgustovskom” brišu se.

U stavu 2. reči:”do 1. juna” zamenjuju se rečima: ”do 1. maja”.

Član 9.

U članu 42. stav 9. briše se.

Stav 10. menja se i glasi:

”Ministar prosvete utvrđuje: sadržinu, vreme, mesto i način polaganja kvalifikacionog, odnosno prijemnog ispita; osnove, merila i postupak za rangiranje i upis u školu; bliže uslove za vrednovanje učešća učenika osmog razreda na takmičenjima i vrste takmičenja čija se mesta vrednuju.”

Član 10.

U članu 48. posle stava 3. dodaju se novi st. 4. do 6. koji glase:

”Uspeh učenika iz izbornih predmeta ocenjuje se opisno, na osnovu kriterijuma koje utvrdi ministar prosvete.

Ministar prosvete, na zajednički predlog Ministarstva vera i tradicionalnih crkava i verskih zajednica, utvrđuje kriterijume i način ocenjivanja učenika koji pohađa versku nastavu.

Ocena iz izbornog predmeta ne utiče na opšti uspeh učenika.”

Dosadašnji st. 4. do 7. postaju st. 7. do 10.

Član 11.

U članu 70. posle stava 11. dodaju se st. 12. do 14. koji glase:

”Vrstu stručne spreme nastavnika verske nastave utvrđuje ministar prosvete na zajednički predlog Ministarstva vera i tradicionalnih crkava i verskih zajednica.

Listu nastavnika verske nastave utvrđuje ministar prosvete na predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica.

Nastavnika verske nastave upućuje u školu tradicionalna crkva i verska zajednica sa utvrđene liste za svaku školsku godinu.”

Član 12.

U članu 73. stav 2. menja se i glasi:

”Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na nastavnika verske nastave, koji sa školom u koju je upućen zaključuje ugovor o radu na 12 meseci za svaku novu školsku godinu.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

”Izuzetno, škola može da zasnuje radni odnos na određeno vreme sa nastavnikom, odnosno saradnikom, kada zbog hitnosti posla nije moguće raspisati konkurs - do donošenja odluke po konkursu; kada se na konkurs ne prijavi nijedan kandidat ili se prijave kandidati koji ne ispunjavaju propisane uslove - najduže od završetka školske godine.”

Član 13.

U članu 78. stav 2. menja se i glasi:

”U toku stručnog usavršavanja nastavnik, odnosno saradnik može da stekne zvanja: pedagoški savetnik, mentor, instruktor i viši pedagoški savetnik.”

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

”Programe i način organizovanja stalnog stručnog usavršavanja, uslove i postupak napredovanja, sticanje zvanja u toku usavršavanja nastavnika, odnosno saradnika i obrazac uverenja o savladanom programu propisuje ministar prosvete. U tu svrhu mogu se formirati i regionalni centri za napredovanje i sticanje zvanja nastavnika”.

Član 14.

U članu 80. stav 1. menja se i glasi:

”Nastavnika, odnosno saradnika koji: svojim obrazovno-vaspitnim radom ne ostvaruje cilj i zadatke obrazovanja i vaspitanja; ne ostvaruje nastavni plan i program; svojim ponašanjem ugrožava ili omalovažava grupe i pojedince po osnovu rasne, nacionalne, jezičke, verske i polne pripadnosti, odnosno političkog opredeljenja, ili podstiče na takvo ponašanje; fizički kažnjava ili vređa ličnost učenika, direktor škole udaljava iz nastave do donošenja odluke u disciplinskom postupku.”

Član 15.

Član 86. menja se i glasi:

”Direktor rukovodi radom škole.

Za direktora škole može da bude izabrano lice koje ima visoko obrazovanje i ispunjava uslove za nastavnika odgovarajuće škole, odnosno psihologa ili pedagoga, ima položen stručni ispit i najmanje pet godina radnog staža u školi.

Direktora škole, čiji je osnivač Vlada, bira na osnovu konkursa školski odbor, po pribavljenom mišljenju nastavničkog veća škole.

Ministar prosvete daje saglasnost na odluku školskog odbora o izboru direktora u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Danom dostavljanja saglasnosti iz stava 4. ovog člana odluka o izboru postaje konačna.

Učesnik konkursa nezadovoljan odlukom o izboru ostvaruje pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

Ako ministar prosvete ne da saglasnost iz stava 4. ovog člana, školski odbor raspisuje novi konkurs.

Direktora škole koju osniva drugo pravno ili fizičko lice bira osnivač.

Direktor škole bira se na period od četiri godine, najduže dva mandata.

Mandat direktora teče od dana stupanja na dužnost.

O pravima, obavezama i odgovornostima direktora odlučuje školski odbor”.

Član 16.

U članu 87. stav 2. posle reči: ”za unapređivanje” dodaju se reči: ”i usavršavanje”, a reči: ”preduzima mere u slučaju” zamenjuju se rečima: ”preduzima mere radi izvršavanja naloga prosvetnog inspektora i prosvetnog savetnika i u slučaju”.

Član 17.

Član 88. menja se i glasi:

”Dužnost direktora škole prestaje: istekom mandata, na lični zahtev, sticanjem uslova za prestanak radnog odnosa i razrešenjem. Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi školski odbor.

Razrešeni direktor ostvaruje prava kao zaposleni za čijim je radom prestala potreba.

Školski odbor razrešiće direktora dužnosti pre isteka mandata ako je utvrđeno da škola ne ostvaruje propisani nastavni plan i program ili ga ostvaruje sa utvrđenim, odnosno neotklonjenim nedostacima i nepravilnostima; ako je škola, odnosno direktor odgovaran za prekršaj iz člana 109. ovog zakona; ako nadležni organ utvrdi da nesavesno ili nestručno obavlja poslove direktora; ako ne preduzima odgovarajuće mere prema nastavniku, odnosno saradniku koji ne izvršava svoje radne obaveze, fizički kažnjava ili vređa ličnost učenika; ako se u školi ne vodi propisana evidencija; ako se javne isprave izdaju suprotno ovom zakonu; ako izabere nastavnika, odnosno saradnika koji ne ispunjava uslove utvrđene zakonom; ako ne obezbedi čuvanje i zaštitu školske evidencije, dokumentacije i imovine škole; ako se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava uslove za nastavnika, odnosno saradnika škole, gubitkom državljanstva i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Direktora škole koju osniva drugo pravno ili fizičko lice razrešava osnivač.”

Član 18.

Posle člana 88. dodaje se član 88a koji glasi:

”Član 88a

Vršioca dužnosti direktora škole postavlja školski odbor do izbora direktora, a najduže na šest meseci. Odluka o postavljenju vršioca dužnosti direktora ne podleže saglasnosti ministra prosvete.

Ako vršiocu dužnosti direktora škole istekne mandat, a školski odbor ne izabere direktora škole po raspisanom konkursu, vršioca dužnosti direktora postavlja ministar prosvete.

Vršiocu dužnosti direktora miruje radni odnos na radnom mestu sa koga je postavljen za vršioca dužnosti direktora za vreme dok obavlja tu dužnost.

Uslovi za izbor, prava, obaveza i odgovornosti direktora škole odnose se i na vršioca dužnosti direktora.”

Član 19.

Član 89. menja se i glasi:

”Školski odbor je organ upravljanja u školi.

Članove školskog odbora imenuje i razrešava skupština opštine, odnosno skupština grada. Izborni period je četiri godine.

Školski odbor ima devet članova. Po trećinu članova predlažu nastavničko veće i savet roditelja tajnim izjašnjavanjem, a trećinu Ministarstvo prosvete.”

Član 20.

Član 90. menja se i glasi:

”Školski odbor:

- 1) donosi statut škole;
- 2) donosi godišnji program rada škole;
- 3) odlučuje o poslovanju škole i namenskom korišćenju ostvarenih sopstvenih prihoda, u skladu sa zakonom i finansijskim planom škole;
- 4) usvaja izveštaj o poslovanju i godišnji obračun;
- 5) odlučuje o korišćenju sredstava za investicije i investiciono održavanje;
- 6) raspisuje konkurs za izbor direktora, nastavnika, odnosno saradnika;
- 7) razmatra uspeh učenika i preduzima mere za poboljšanje uslova rada škole i ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada;
- 8) vrši druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom.

Sednici školskog odbora prisustvuje i učestvuje u radu, bez prava odlučivanja, predstavnik organizacije učenika škole.

Školski odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova.”

Član 21.

Posle člana 90. dodaje se novi podnaslov 2a i član 90a koji glase:

”2a Savet roditelja

Član 90a

U školi se obrazuje savet roditelja.

Savet roditelja čini po jedan predstavnik roditelja učenika svakog odeljenja u školi.

Savet roditelja: razmatra uspeh učenika u učenju i vladanju, namenu korišćenja sredstava ostvarenih radom učeničke zadruge, proširenom delatnošću škole, od donacija i sredstava roditelja u posebnom fondu škole, uslove za rad škole, uslove za ostvarivanje ekskurzija i druga pitanja utvrđena statutom škole; predlaže mere za unapređivanje uspeha u učenju i vladanju i mere za unapređivanje uslova za rad škole.

Savet roditelja ima pravo da svoje predloge, pitanja i stavove upućuje školskom odboru, direktoru, odnosno stručnim organima škole.

Način rada saveta roditelja uređuje se statutom škole.”

Član 22.

Posle člana 92. dodaje se podnaslov 4. i član 92a, koji glase:

”4. Sekretar škole

Član 92a

Upravne, normativno-pravne i druge pravne poslove u školi obavlja sekretar škole.

Poslove sekretara škole može da obavlja lice sa odgovarajućom visokom stručnom spremom i položenim stručnim ispitom.

Vrstu stručne spreme, program, sadržinu, način, rokove i organ uprave pred kojim se polaže stručni ispit za sekretara škole propisuje ministar prosvete.”

Član 23.

Posle člana 102. dodaju se tri člana koji glase:

”Član 102a

Škola poništava javnu ispravu iz člana 100. stav 2. ovog zakona ako utvrdi:

- 1) da nije izdata na propisanom obrascu;
- 2) da ju je potpisalo neovlašćeno lice;
- 3) da nije overena pečatom u skladu sa zakonom;
- 4) da nije izdata na jeziku i pismu u skladu sa zakonom;
- 5) da nije izdata na osnovu propisane evidencije ili da podaci u ispravi ne odgovaraju podacima u javnoj evidenciji;
- 6) da imalac nije savladao propisani nastavni plan i program, odnosno nije položio propisane ispite u skladu sa ovim zakonom.

Ako škola ne poništi ispravu iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana saznanja, poništiće je Ministarstvo prosvete.

Član 102b

Javnu ispravu iz člana 100. stav 2. ovog zakona poništiće Ministarstvo prosvete ako utvrdi da je neovlašćeno izdata.

Isprava koju na propisanom obrascu izda organizacija koja obavlja delatnost obrazovanja po vanškolskim propisima ili koja sadrži naziv obrazovnog profila koji se stiče u školi - ništava je.

Član 102v

Škola, odnosno Ministarstvo prosvete oglašava poništenu javnu ispravu u ”Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 24.

U članu 105. posle stava 5. dodaju se novi stavovi 6. i 7. koji glase:

”Osim sredstava iz st. 2. i 3. ovog člana škola ostvaruje sopstvene prihode po osnovu: donacija, sponzorstva, ugovora i drugih pravnih poslova.

Sredstva iz stava 6. ovog člana vode se u okviru redovnog računa škole.”

Član 25.

Naziv glave Dž. menja se i glasi:

"DŽ. NADZOR NAD RADOM ŠKOLE"

Član 26.

Član 108. menja se i glasi:

"U vršenju nadzora nad zakonitošću rada škole Ministarstvo prosvete:

- 1) predlaže, odnosno pokreće postupak za ocenu zakonitosti opštih akata škole;
- 2) zabranjuje rad škole ako utvrdi da škola ne ispunjava uslove za rad utvrđene ovim zakonom ili ne ostvaruje zakonom utvrđene ciljeve i zadatke;
- 3) nalaže izvršavanje zakonom utvrđenih obaveza;
- 4) pokreće inicijativu za drugačije uređivanje zakonom uređenih odnosa;
- 5) preduzima druge mere za koje je ovlašćeno zakonom."

Član 27.

Posle člana 108. dodaju se sedam članova koji glase:

"Član 108a

Nadzorom nad zakonitošću akata Ministarstvo prosvete kontroliše zakonitost upravnih akata škole i preduzima mere za koje je ovlašćeno zakonom.

Član 108b

Ministarstvo prosvete vrši neposredan inspekcijski nadzor sa svim ovlašćenjima ako ga opštinska, odnosno gradska uprava ne vrši.

Po žalbi protiv prvostepenog rešenja opštinske, odnosno gradske uprave donetog u vršenju inspekcijskog nadzora rešava Ministarstvo prosvete.

Član 108v

Poslove inspekcijskog nadzora vrši prosvetni inspektor.

Prosvetni inspektor:

- 1) kontroliše postupanje škole u pogledu pridržavanja zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 2) vrši uvid u namensko korišćenje sredstava kojima raspolaže škola;
- 3) vrši pregled škole u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje delatnosti;
- 4) preduzima mere radi ostvarivanja prava i obaveza učenika i roditelja, nastavnika, odnosno saradnika i direktora;
- 5) kontroliše postupak upisa i poništava upis ako je obavljen suprotno ovom zakonu;
- 6) kontroliše ispunjenost propisanih uslova za sprovođenje ispita;
- 7) vrši pregled propisane evidencije koju vodi škola i utvrđuje činjenice u postupku poništavanja javnih isprava koje izdaje škola;
- 8) zabranjuje sprovođenje radnji u školi koje su suprotne ovom zakonu;
- 9) naređuje otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u određenom roku;
- 10) naređuje izvršavanje propisane mere koja nije izvršena;
- 11) podnosi prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup, odnosno zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 12) obaveštava drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Prosvetni inspektor Ministarstva prosvete ima, u odnosu na organe kojima je povereno vršenje inspekcijskog nadzora, prava i dužnosti utvrđene zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Član 108g

Poslove prosvetnog inspektora može da obavlja:

- diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u organima državne uprave ili za sekretara škole i najmanje tri godine radnog staža u državnim organima, školi ili organima lokalne samouprave;

- lice sa odgovarajućom visokom stručnom spremom, položenim stručnim ispitima u oblasti obrazovanja i za rad u organima državne uprave i najmanje pet godina radnog staža u oblasti obrazovanja.

Član 108d

Poslove stručno-pedagoškog nadzora vrši prosvetni savetnik.

Prosvetni savetnik:

- 1) ostvaruje neposredan uvid u rad škole, odnosno doma učenika, nastavnika, saradnika, odnosno vaspitača i direktora;
- 2) prisustvuje izvođenju nastave, ispita i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada;
- 3) vrednuje kvalitet rada škole, odnosno doma učenika;
- 4) prati i proučava savremena iskustva u ostvarivanju nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada i pruža stručnu pomoć nastavnicima, odnosno saradnicima i direktoru;
- 5) učestvuje u pripremi, izvođenju i ocenjivanju novih oblika i metoda nastave;
- 6) predlaže ministru prosvete i nadležnim organima preduzimanje neophodnih mera za otklanjanje nepravilnosti, nedostataka i za unapređivanje obrazovno-vaspitnog, stručnog, odnosno vaspitnog rada.

Član 108đ

Poslove prosvetnog savetnika može da obavlja lice sa odgovarajućom visokom stručnom spremom, koje se ističe u struci, ima objavljene radove i najmanje zvanje mentora, položenim stručnim ispitima u oblasti obrazovanja i za rad u organima državne uprave i najmanje 10 godina radnog staža u oblasti obrazovanja.

Član 108e

Način vršenja stručno-pedagoškog nadzora i merila za vrednovanje kvaliteta rada škole, odnosno doma učenika bliže uređuje ministar prosvete.”

Član 28.

U članu 109. stav 1. reči:”od 500 do 5.000 novih dinara” zamenjuju se rečima: ”od 10.000 do 50.000 dinara”.

Tačka 10. menja se i glasi:

”10. ugrožava ili omalovažava grupe i pojedince po osnovu rasne, nacionalne, jezičke, verske ili polne pripadnosti, odnosno političkog opredeljenja, podstiče takve aktivnosti ili ne preduzme mere za njihovo sprečavanje (član 8. stav 1);”.

Posle tačke 10. dodaje se tačka 11. koja glasi:

”11. ne udalji iz nastave nastavnika, odnosno saradnika u slučajevima iz člana 80. stav 1. ovog zakona.”

U stavu 2. reči:”od 100 do 1000 novih dinara” zamenjuju se rečima:”od 1.000 do 10.000 dinara”.

Član 29.

Skupština opštine, odnosno skupština grada imenovaće članove školskog odbora u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30.

Škola će usaglasiti svoju organizaciju i rad i izabraće savet roditelja u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Školski odbor će izabrati direktora škole u roku od dva meseca od dana svog konstituisanja.

Član 31.

Ministarstvo prosvete rešenjem će utvrditi broj zaposlenih u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi za obavljanje poslova prosvetnog inspektora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opštinska, odnosno gradska uprava aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i zadataka u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, utvrdiće radna mesta za obavljanje poslova prosvetnog inspektora u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva prosvete iz stava 1. ovog člana, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu tog akta.

Opštinska, odnosno gradska uprava preuzeće školske nadzornike koji ispunjavaju uslove za prosvetnog inspektora, a koji imaju prebivalište na teritoriji opštine, odnosno grada u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Član 32.

Zaposleni u školi koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao poslove sekretara škole, a ne ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, može da obavlja ove poslove najduže do kraja školske 2004/2005. godine.

Zaposleni iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema, ostvaruje prava zaposlenog za čijim je radom prestala potreba.

Član 33.

Sekretar škole koji ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, može i dalje da obavlja poslove svog radnog mesta pod uslovom da u roku od dve godine od dana donošenja programa iz člana 22. ovog zakona položi stručni ispit.

Sekretar škole sa položenim pravosudnim ili stručnim ispitom za rad u organima državne uprave oslobađa se polaganja stručnog ispita.

Član 34

Školski nadzornici moraju najkasnije do kraja školske 2002/2003. godine steći najmanje zvanje mentora da bi obavljali poslove prosvetnog savetnika.

Odredba člana 108đ ovog zakona u delu koji se odnosi na zvanje mentora stupa na snagu početkom školske 2003/2004. godine.

Član 35.

Odredbe čl. 6. i 10. ovog zakona primenjivaće se na učenike koji se upisuju u I razred počev od školske 2002/2003. godine.

Član 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".